

Opinia promotora

O pracy doktorskiej ks. Ryszarda Matejuka SJ, magistra-licencjata teologii Wydziału Teologii KUL oraz doktoranta PWT w Warszawie - Collegium Bobolanum, pt. „Doświadczenie misterium Eucharystii według Jerzego Klingera”, Warszawa 2016, s. 163. Doktorant ks. R. Matejuk SJ przed złożeniem dysertacji opublikował jeden artykuł naukowy pt. „Porównanie obrazu Abrahama z Księgi Syracha z obrazem Abrahama z Listu do Hebrajczyków”, *Studia Gnesnensia* 39 (2015) s. 347-357.

Przedłożona rozprawa doktorska składa się z wstępu, czterech rozdziałów, zakończenia i bibliografii. Głównym założeniem badawczym ks. R. Matejuka była szczegółowa analiza teoretycznej i praktycznej wizji misterium Eucharystii prawosławnego teologia w Polsce. Jednocześnie ukazanie wschodniej przymiotowości poznawczej względem tego wydarzenia sakramentalno-zbawczego. W pierwszym rozdziale pracy: „Eucharystia jako wartość nadrzędna w życiu chrześcijanina”, akcent został położony na tradycyjnym wymiarze rozwoju duchowych więzi w spotkaniu eucharystycznym chrześcijan. Ponadto prawdziwym ubogaceniu wartościami nadprzyrodzonymi, które płyną z każdorazowego uczestnictwa w darze Komunii. W drugiej części dysertacji: „Charakter wschodniego dziedzictwa”, przedstawiono typologię i odmienność wschodniej podstawy liturgicznej. W tym wymiarze dokonano interpretacji istotnych pojęć, jak „anafora”, „epikleza” i „metabole”, które zajmują szczególne miejsce w całościowym kontekście liturgiczno-sakramentalnym wschodniej tradycji duchowej. Wskazano także na płaszczyznę eschatologiczną aktu Eucharystii, niezmiennie przenikającą świadomość i doświadczenie religijne wiernych. Rozdział trzeci: „Wartość odmiennej percepcji aktu eucharystycznego”, podejmuje ważne w realizacji misterium Eucharystii według wschodniej doktryny elementy, jak ofiara, Zmartwychwstanie czy Pięćdziesiątnica. Wszystkie te zagadnienia są traktowane na sposób odrębny, ale również mają bezpośredni związek z Eucharystią jako wydarzeniem dynamicznym. W rozdziale czwartym poruszono problem: „Współczesna inicjatywa interkomunijna”, gdzie przede wszystkim starano się wykazać celowość idei pojednania wewnątrz chrześcijańskiego w oparciu o praktykę wspólnej komunii oraz znaczenie własnej tożsamości eucharystycznej w odniesieniu do wyzwania komunii powszechnej.

W całości praca doktorska ks. Ryszarda Matejuka SJ stanowi bardzo rzetelne i inspirujące opracowanie pod względem naukowym i twórczym. Autor rozprawy skupiając się na doktrynalnej koncepcji dotyczącej doświadczenia misterium Eucharystii wedle prawosławnego teologa J. Klingera starał się ze wszech miar ukazać jego wyjątkowy zmysł i subtelność przesłania duchowego określonej sfery życia chrześcijan. Jakkolwiek zabranie pojedynczych i trochę nieusystematyzowanych idei Klingera wydaje się być rzeczą nazbyt trudną i skomplikowaną, to doktorant poradził sobie z tym zadaniem zadziwiająco sprawnie i kompetentnie. Najważniejsze wyłożył dostęпно i klarownie zasadnicze priorytety nauki o Eucharystii teologa prawosławnego, poddał je swoistej krytycznej ocenie w odniesieniu do nauczania katolickiego i protestanckiego, jak też dokonał porównania z szerszym kontekstem współczesnej percepcji wydarzenia Eucharystii.

Podczas realizacji swego planu badawczego doktorant posłużył się metodą teologiczno-historyczną, która pozwoliła mu osiągnąć zamierzony cel. Ostatecznie powstała dojrzała i oryginalna praca naukowa, która zarówno pod względem merytorycznym oraz metodologicznym spełnia wszystkie wymagania stawiane tego rodzaju opracowaniom. Wniosuję zatem do RN PWTW – sekcja Collegium Bobolanum o dopuszczenie pracy ks. Ryszarda Matejuka SJ do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

07.04.2016

Opiekun naukowy

Ks. Jarosław Moskałyk